

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 155: Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Elselskabers overgang til almindelig skattepligt m.v. – elreformen).

Af skatteministeren (Ole Stavad).

(Fremsat 16/12 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erik Mortensen (S):

Med L 155 sætter vi en slags naturligt punktum for den store øvelse, der har heddet elliberalisering, og som allerede har udmøntet sig i en række lovvedtagelser.

Det er jo dejligt at se, at vi med et bredt og solidt flertal i Folketinget har ændret det gamle hævdundne hvile i sig selv-princip til et klart defineret og gennemskueligt system – omfattende alle dele i processen, lige fra produktion til slutbruger – med selvstændige enheder med klare retningslinjer for, hvilke spilleregler der gælder i de enkelte led, hvad enten det er monopolopgaver, man har, eller det er en ren markedsopgave. Og selskabsdannelse har jo været udgangspunktet for hele øvelsen, sådan at man nu er i juridiske enheder, og dermed følger selvfølgelig også en skattemæssig sammenhæng.

Indtjening er jo én side af sagen, men kapitalforhold – det, vi her også betegner som engangsværdier i de nye selskaber – er en helt anden.

Vi finder i Socialdemokratiet, at det er en ganske fornuftig indgang til hele øvelsen her med L 155, sådan at de afskrivningsberettigede værdier opgøres ganske enkelt her pr. 1. januar, og at man så slår stregen her: enten som anskaffelsessum nedskrevet med den tekniske værdiforringelse eller, som det også har været

et ønske fra elsektoren, som genanskaffelsesværdi korrigeret for en restlevetid og igen korrigeret for inflation og prisstigninger.

Det vil nok også være rimeligt her at nævne, at de mange mindre, decentrale kraftvarmeværker og ikke mindst de såkaldte barmarksværker, hvoraf mange jo har en utrolig dårlig økonomi, her har mulighed for at afskrive på den samlede gæld frem for på anlægsaktiverne.

Jeg tror også nok, det stadig vil være en fordel for disse mindre værker, at de kan køre videre med det gamle system med hvile i sig selv-princippet. Og det siger så sig selv, at netop for den type virksomheder og også for de tidligere nævnte monopolvirksomheder vil skatteevnen nok være temmelig begrænset, for det eventuelle overskud vil jo uden tvivl blive kanaliseret tilbage til ejerne og dermed forbrugerne i form af lavere priser.

Og heller ikke på det resterende område inden for hele elsektoren og produktionssektoren skal man nok forvente det store skatteprovnu, idet afskrivningsmulighederne i en lang årrække formentlig vil overstige indtægtsmulighederne. Og her spiller jo i høj grad også markedets elpriser ind, og de er jo bestemt ikke høje på produktionssiden i øjeblikket, det må man sige.

Samlet set kan vi i Socialdemokratiet tilslutte os dette her juridiske punktum for denne øvelse, og vi har også med tilfredshed konstateret, at der fra branchen stort set er tilfredshed med den udformning.

Som det allersidste punkt kunne vi godt tænke os, at man også inden for de decentrale kraftvarmeværkers regi fik en præcisering af afgiftsbelastningen, sådan at den harmoniserede med de store centrale værkers. Det er jo altså et hængeparti, som vi ikke fik med i første omgang.

Det er vores ønske, at det må ske snart. Vi ved godt, at der verserer en sag ved Landsskatretten, som det vil være ønskeligt at få et fingerpeg om, men der skal ikke herske nogen tvivl om, at det er et stort ønske ude i landet, og det er et ønske, som vi gerne vil fremme mest muligt.

Pernille Sams (KF):

Da den konservative ordfører, fru Gitte Seeberg, ikke har mulighed for at være til stede under denne førstebehandling, skal jeg på hendes vegne redegøre for Det Konservative Folkepartis standpunkter.

Lovforslaget er den skattemæssige udmøntning af aftalen om elliberaliseringen, aftalen af 3. marts 1999. I den forbindelse blev det bl.a. aftalt, at alle elselskaber i fremtiden i forbindelse med overgang til markedsforhold skulle være skattepligtige. Desuden skulle selskabernes åbningsbalance i forbindelse med, at selskaberne ikke længere er hvile i sig selv-selskaber, reguleres.

Det er min opfattelse, at forslaget giver selskaberne et rimeligt udgangspunkt, også deres meget svære situation taget i betragtning. Forslaget løser ikke udtømmende selskabernes problemer, men er ét element af flere.

Det Konservative Folkeparti, der er med i aftalen om elliberaliseringen, vil naturligvis støtte forslaget, men der er et par detaljer, der skal behandles af forligskredsen, før vi stemmer for forslaget.

Kim Andersen (V):

Venstre kan støtte det af skatteministeren fremsatte lovforslag, da det er en del af elreformaf-talen fra foråret, hvori det er aftalt, at selskaberne skal overgå til selskabsbeskatning i aktieselskabsform.

Jeg har nogle ganske få bemærkninger i den forbindelse, som jeg gerne vil gøre gældende her ved førstebehandlingen:

Vi er lidt forundrede over, at man fra Energistyrelsen endnu ikke har fremlagt beregningsgrundlaget for balancerne for de enkelte selskaber – balanceprincipperne – og at vi derfor i forbindelse med lovforslaget her ikke er helt klar over, hvilke konsekvenser loven vil få. Det synes vi ikke er helt tilfredsstillende, og det skal vi naturligvis have belyst nærmere under udvalgsarbejdet.

Dernæst har vi et lille problem omkring nogle af de elselskaber, hvor holdingselskabet er et andelsselskab. Her mangler vi noget i lovforslaget omkring principperne for skatteudjævningen mellem selskaberne imellem. Det skal vi også have dyrket nærmere.

Og så til allersidst blot denne lille, principielle bemærkning: Vi er kede af, at vi i et betydeligt omfang ved førstebehandlingen af lovforslag – og det kan så være, at det er lovforslag, hvor høringssvarene ikke er vældig principielle, men alligevel – først får høringssvarene, ganske få timer før lovforslagene er til behandling. Det vil jeg godt på Venstres folketingsgruppes vegne anke over, for det mener vi er principielt i modstrid med, hvad vi flere gange i forbindelse

med snakken om lov kvalitet har lovet os selv og hinanden.

Med de få bemærkninger en positiv tilslutning til lovforslaget fra Venstres side og altså med advisering af, at der er nogle spørgsmål, som skal belyses, som der i dag ikke er svar på.

Aage Frandsen (SF):

Som det allerede er fremgået, er det her lovforslag jo en udløber af aftalen om elreformen, men uanset at der er tale om dét, er der jo ikke tale om et lovforslag, som i alle detaljer – og det er også fremgået – er afhandlet partierne imellem. Det afgørende var, at lovforslaget kunne fremsættes inden jul, og så må vi klare nogle af detaljerne nu.

De to ting, som vi ser som problemer, som vi gerne vil have belyst nærmere under udvalgsarbejdet, er for det første spørgsmålet om beskatningsforholdene, spørgsmålet om åbningsbalancen: hvilket udgangspunkt man skal tage. Og dér er det klart, at man kan vælge forskellige metoder i den forbindelse, som gør det mere eller mindre gunstigt, afhængigt af hvilket selskab vi taler om. For det andet er det spørgsmålet om avancebeskatningen i forbindelse med afståelse af elaktier: at man også godt, hvis ikke man har sådan en ordening inde i det, kan risikere, at der ikke bliver noget at komme efter på noget tidspunkt.

Jeg vil godt sige, at for os er det såmænd ikke afgørende, at der bliver en hel masse penge, man kan hente via skattesystemet, men det kan være vigtigt i forhold til, hvem der ellers køber disse selskaber op på et senere tidspunkt, at det kan være attraktivt, hvis det bliver alt for gunstige ordninger for udenlandske selskaber eller for køb af selskaber, som i virkeligheden laver noget andet, men som gerne vil have et under-skudsgivende selskab i forbindelse med sambe-skatning, så at tænke, at så kan de opkøbe den slags ting. Det er sådan noget, vi skal tage højde for i forbindelse med, at vi laver den her lov-givning.

Det andet problem, jeg godt vil berøre, er spørgsmålet om elproduktion i forbindelse med affaldsforbrænding, de problemer, som ligger i den forbindelse, for da bevæger vi os jo fra ét område til et andet område, og det er klart, at al form for elproduktion skal omfattes af det. Men når man så også kommer til at omfatte noget andet, nemlig det, der vedrører forbrændingen, så rører man ved noget, som er omfattet af to forskellige principper. For sådan som jeg i hvert

fald har forstået det, er det stadig væk sådan, at når det drejer sig om forbrænding, er det stadig væk efter hvile i selv-princippet.

I den forbindelse kommer man også ind på problematikken i forhold til, at der her er tale om, at det er kommunale affaldsselskaber, som er en integreret del af den kommunale forvaltning, og som derfor inden for det kommunalretlige opfattes som specialkommuner. Og det er så igen et spørgsmål om, hvorvidt vi berører nogle af de ordninger, som man har inden for det område, i forbindelse med den her ordning. Der er i hvert fald i nogle kommuner nogen bekymring for, at man i virkeligheden kommer til at lave noget, som utilsigtet berører noget helt andet.

I den forbindelse vil vi godt nærmere have belyst for det første, om man berører noget med det kommunalretlige i det, der ligger i det her lovforslag, i forhold til det, der ellers gælder, og for det andet vil vi godt have sikkerhed for, at man ikke går hen og berører affaldsafbrændingsordninger på en u hensigtsmæssig måde i forhold til det, som vi gerne vil have tilgodeset.

Men ud fra de betragtninger er det klart, at vi selvfølgelig støtter forslaget, men at vi gerne vil have belyst disse problemstillinger og spørgsmål nærmere i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Og så skal jeg sige på Enhedslistens vegne, at Enhedslisten jo principielt er imod hele elreformen og har stemt imod elreformen, men at den, når man nu engang har lavet de her ting, så også siger: Jamen så skal der da være beskatning af det.

Klaus Kjær (DF):

Lovforslaget er en del af opfølgringen på aftalen af 3. marts 1999 mellem regeringen, Venstre, Det Konservative Folkeparti, SF og Kristeligt Folkeparti om en lovreform for elsektoren. Og lovforslaget skal således også ses i sammenhæng med lov nr. 375 om elforsyning samt forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, nemlig L 139.

Efter den nævnte aftale skal alle elselskaber – også de kommunale – gøres skattepligtige på linje med aktieselskaber. Og efter lovforslaget indføres derfor en skattepligt for alle selskaber m.v., i hvis aktiviteter der foregår produktion, transport, handel eller levering af elektricitet. Der er endvidere særlige regler om skattepligten for kommuners aktivitet med netvirksom-

hed eller elproduktion ved affaldsforbrænding, som ikke skal udskilles i særskilt selskab.

Der foreslås indgangsværdier vedrørende de skattemæssige afskrivningsgrundlag, og der foreslås regler, hvorefter de omstruktureringer, der skal ske som følge af elreformen, kan ske efter produktionskatteovens successionsprincip.

Af hensyn til at skabe lige vilkår og sikre en samtidig overgang til skattepligt foreslås en generel skattefritagelse for tiden før den 31. december 1999.

Endelig indeholder lovforslaget regler, som sikrer, at tab som følge af visse hæftelser er skattemæssigt fradragsberettigede, og at tilførsel af midler til sikring af kraftværkernes økonomi ikke har skattemæssige konsekvenser.

Der synes således at være skabt en vis klarhed om tidspunktet for skattepligtens indtræden, de skattemæssige konsekvenser af fremtidige lovpålagte strukturomdannelser, opgørelsen af den skattemæssige åbningsbalance og håndteringen af de kommunale selskabers fremtidige beskatning.

Således kan man sige, at der med lovforslaget indføres obligatorisk skattefrihed for kerneaktiviteter før den 1. januar 2000.

Lovforslaget synes dog fortsat at ville kunne volde visse problemer, f.eks. i forbindelse med omdannelse af interessentskaber til aktieselskaber, ligesom der synes at herske nogen usikkerhed om, hvad der skal medregnes til det skattemæssige afskrivningsgrundlag, selv om det i lovforslaget siges, at afskrivningsgrundlaget skal opgøres efter almindelige skatteretlige principper.

Særlig vedrørende afskrivningsgrundlaget har f.eks. NESA påpeget problemer, idet det som aktieselskab går ind i åbningsbalancen med allerede nedskrevne værdier, et problem, som også kan vise sig i forbindelse med en eventuel fusion med Københavns Belysningsvæsen.

Dansk Folkeparti har hverken lod eller del i aftalen om lovreformen for elsektoren, men vi medvirker dog gerne til under udvalgsarbejdet at få afklaret eventuelle fortsatte problemer eller uklarheder. Dermed er ikke sagt, at vi i den sidste ende kan love at støtte lovforslaget.

Sonja Albrink (CD):

Forslaget er en udmøntning af en lovreform om elsektoren. CD er ikke med i den aftale, og vi vil derfor under udvalgsarbejdet se nærmere på de

forskellige elementer, som flere af ordførerne har været inde på her i dag. Også høringsvarene vil naturligvis indgå i CD's endelige stilling til forslaget, som jeg ikke på CD's vegne kan give melding om i dag.

Morten Helveg Petersen (RV):

På vegne af fru Dorit Myltoft, der er Det Radikale Venstres ordfører på området, skal jeg sige følgende:

Lovforslaget er en udløber af elreformen fra marts sidste år og fastslår, at elselskaberne gøres skattepligtige på lige fod med aktieselskaber.

Lovforslaget har ikke kunnet lade sig gøre, uden at de involverede parter havde vist åbenhed, bl.a. i forhold til regnskabsaflæggelse. Den ros skal parterne have. Det tyder på en stor vilje til at løse de konkrete problemer, sektoren står over for.

Samtidig sætter lovforslaget en stopper for polemikken om, hvorvidt elsektoren har overholdt de hidtil gældende skatteregler.

Det Radikale Venstre ser med tilfredshed på, at der med dette forslag nu bliver slået en streg over fortiden, og at den igangværende undersøgelse af elsektorens skatteforhold stoppes.

Elselskabernes eventuelle skyldige skat fra før den 31. december 1999 vil ikke blive opkrævet, og vi starter på en frisk. Dermed har vi tilvejebragt de bedste betingelser for, at elselskaberne nu går over til almindelig skattepligt.

Det Radikale Venstre kan støtte forslaget.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg skal kort meddele, at Kristeligt Folkeparti også kan støtte, at elselskaberne nu overgår til almindelig skattepligt.

Kim Behnke (FRI):

Af indlysende grunde kunne Frihed 2000 jo ikke være en del af elreformaftalen, men Fremskridtspartiet, som vi repræsenterede på det tidspunkt, gjorde dét, at da elreformaftalen var på plads, meddelte det, at det støttede elreformaftalen, og det løfte indfrier Frihed 2000 gerne. Vi har da også støttet alle de lovforslag, der har været udmøntet af elreformaftalen.

Så kommer vi til skattedelen. Og det er, som mange andre ordførere har været inde på, jo kun naturligt, at når selskaberne overgår til at være aktieselskaber og får mulighed for at tjene penge og forhåbentlig får et positivt afkast, så indtræder der også en skattepligt, sådan at sel-

skaberne kan blive ligestillet med andre produktionsvirksomheder. Men – og efter vores mening er der et men – vi deler den bekymring, som Danske Fjernvarmeværkers Forening har givet udtryk for, nemlig at et betydeligt antal af de små decentrale kraftvarmeværker, som nok kommer til at skulle producere strøm til det faste net, men som jo ikke har mulighed for at producere strøm og sælge til konkurrencemæssige priser, vil skulle sælge dem inden for reglerne af det, der på nudansk hedder public service obligation. Det betyder, at disse decentrale kraftvarmeværker bliver bragt i den situation, at de kan lave et stort og kompliceret regnskab, men konklusionen på regnskabet er, at det ender i et nul, for de vil stadig væk være omfattet af hvile i sig selv-bestemmelserne.

Derfor deler vi deres bekymring for, at når det gælder deres regnskaber og deres skattepligt, får bestemmelserne mere karakter af at være beskæftigelsesterapi for revisorer. For revisorerne tager sig jo gerne betalt, endda stort og flot. Man har fra foreningen anslået, at det vil koste 20.000-30.000 kr. at få revideret sådan et regnskab, som kan afleveres efter reglerne om, at man er skattepligtig. Og det er jo en udgift, som det er helt unødvendigt at pålægge disse små decentrale kraftvarmeværker, der ofte i forvejen har en spinkel og skrøbelig økonomi.

Derfor mener vi, at vi skal bruge udvalgsarbejdet til at finde ud af, om der kan laves en afgrænsning, som Danske Fjernvarmeværkers Forening har foreslået det, en afgrænsning som betyder, at så længe disse selskaber ikke tjener penge, er der ingen grund til, at de er skattepligtige.

Dermed være ikke sagt, at det er et tagselv-bord, for samtlige decentrale kraftvarmeværker har jo pligt til hvert eneste år at aflevere ganske detaljerede oplysninger om deres økonomi, prisblad osv. til kraftvarmeprisudvalget, og derfor vil det ikke være et tagselv-bord, hvor de kan tjene penge, uden at de går til beskatning.

Lykkes det også for disse kraftvarmeværker på et tidspunkt at få en økonomi, der er så stor, så det er relevant at gøre dem skattepligtige, ja, så er det også vores opfattelse, at så skal de naturligvis på det tidspunkt blive skattepligtige. Men med de 8-10 år, der går, inden den situation indtræffer, synes vi ikke, at det er hensigtsmæssigt, at vi skal pålægge dem disse revisionsomkostninger og et betydeligt besvær for

de bestyrelser osv., der tit har meget andet at se til.

Så vi håber, at ministeren har forståelse for, at vi under udvalgsarbejdet prøver at finde en løsning, som gør, at vi i første omgang lader dem slippe og så bruger skattereglerne på de store centrale kraftværker, som nu skal ud i fri konkurrence, og som forhåbentlig kommer til at tjene masser af penge og dermed får et stort overskud, hvor skatteministeren kan glæde sig over, at der så også er et stort skattebidrag fra dem.

Skatteministeren (Ole Stavad):

Som det er fremgået af førstebehandlingen her, ja, så er det her et forslag, der hænger sammen med den elreformaftale, som vi var en bred kreds af partier der stod bag i 1999. Og derfor skal jeg da også takke for venlig modtagelse fra de partier, men også fra andre, der har givet en principiel tilslutning til forslaget.

Det er rigtigt, som det er blevet sagt, at der stadig væk er en række hængepartier, som vi skal have diskuteret med hinanden. Det fremgår af det, jeg har oversendt som kommentar til høringssvarene, og derfor vil jeg egentlig foreslå, at der, i stedet for at vi tager en stor diskussion om de konkrete udestående problemer her – det har der heller ikke været lagt op til fra ordførerne – bliver et grundigt udvalgsarbejde. Og der bliver ikke mindst imellem partierne, der står bag elreformen, et behov for at følge op på en række af de konkrete problemstillinger, som også har været nævnt her ved førstebehandlingen.

Måtte jeg sige til hr. Kim Behnke, at hvis der er noget, jeg bestemt ikke har lyst til, så er det at lave lovforslag, der bare har et beskæftigelsesterapeutisk formål. Og derfor har jeg sådan set også været noget optaget af den problemstilling, som er rejst af Danske Fjernvarmeværkers Forening. Men i hvert fald er den konklusion, jeg har måttet drage indtil nu, at med hensyn til den afgrænsning, som hr. Kim Behnke efterlyser, er det lidt svært at få øje på, hvordan den skal laves.

Og som det andet: Som hr. Kim Behnke sagde, så er det jo foreninger og selskaber, der i forvejen laver regnskaber. Det, der er vores opfattelse er, at disse regnskaber, måske med nogle mindre tilpasninger, stort set kan bruges, og derfor har vi også tilbudt, at Told og Skat meget gerne stiller op sammen med de pågældende værker og Danske Fjernvarmeværkers

Forening og prøver at finde ud af, hvordan man meget enkelt kan håndtere den problemstilling. Men deri ligger selvfølgelig også, at det er en problemkreds, som jeg også er parat til at diskutere under udvalgsarbejdet.

Så tak for en positiv modtagelse. Jeg glæder mig til at samarbejde om de konkrete udestående problemer, som vi i fællesskab skal håndtere, inden lovforslaget når frem til tredje behandling.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 53:

Forslag til folketingsbeslutning om pulje til hospitalsudstyr.

Af Kim Behnke (FRI) m.fl.
(Fremsat 25/11 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Ole Stavad):

Frihed 2000 foreslår, at der af overskuddet fra tips- og lottomidlerne oprettes en fast årlig pulje på 250 mio. kr., hvorfra sygehusene skal kunne søge om penge til finansiering af ekstraordinære investeringer i nyt hospitalsudstyr. Forslaget tager konkret udgangspunkt i behovet for moderne scannere, stråleudstyr m.v. på kræftområdet.

Lad mig slå fast, at selv om regeringen også deler ønsket om at øge investeringerne i hospitalsudstyr på sundhedsområdet og i særdeleshed på kræftområdet, ja, så kan den ikke støtte dette forslag.